

2024(2)THCR
తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానము, హైదరాబాద్.

గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి ఎం.జి.ప్రియదర్శిని

A S. No.260/2023

తీర్పు తేదీ: 21.06.2024

కాకటి లక్ష్మీనారాయణ మరియు ఇతరులు
వర్గీకరించి విచారణ కొరకు అనుమతి ఇచ్చాడఁ
నిర్వల మాత దేవాలయం దీని పాస్టర్ మరియు ఇతరులు

ఉత్తరాలు:-

- O.S. నెం.12/2021లో ఏజెంట్ టు గవర్నమెంట్, భద్రాది కొత్తగూడం (ఇకపై 'విచారణ కోర్టు'గా పిలువబడుతుంది) జారీ చేసిన 10.05.2023 నాటి తీర్పు మరియు డిక్రిషన్ (ఇకపై "అక్షేపిత తీర్పు"గా పిలువబడుతుంది)ని కొట్టివేయాలని వాదిదారులు ఈ అప్పీలు ను దాఖలు చేశారు.
2. సొలభ్యం కోసం, ఇకపై పక్షాలు విచారణ కోర్టు ముందు ఉన్నట్లుగానే సంబోధింపబడతారు.
3. అప్పీలుదారులు ప్రస్తుత అప్పీలును దాఖలు చేయాలిన అవసరం ఉన్న ఈ కేసు యొక్క సంక్లిష్ట వాస్తవాలు ఏమిటంటే, దావా పెడ్యూల్ అస్తికి సంబంధించి డిక్లరేషన్, స్వాధీన రికవరీ మరియు ప్రతివాదులపై శాశ్వత నిషేధాజ్ఞల కోసం వాదిదారులు నెం.1 నుండి 4 దావా దాఖలు చేశారు. క్లప్పంగా దావా యొక్క వివరణలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

ఎ) వాదిదారులు భద్రాది కొత్తగూడెం జిల్లా జూలూరుపాడు మండలం వెంగన్వపాలెం గ్రామం మరియు పంచాయితీకి చెందిన పెద్దుయ్యల్లో కులానికి చెందిన దివంగత కాకటి వీరయ్య, తండ్రి కాకటి వీరయ్య కుమారులు. ప్రస్తుతం వెంగన్వపాలెం పంచాయితీ పరిధిలో ఉన్న గుండేపూడి పంచాయితీ పరిధిలోని గుండేపూడి గ్రామంలో ఉన్న సర్వేనెం. 253 లోని Ac 11-00 వ్యవసాయ భూమికి పూర్తి యజమాని, పట్టాదారు అయిన దివంగత కాకటి వీరయ్య యొక్క మనుమలు వాదిదారులు. ఈ భూములు ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో ఉన్నాయి, కాబట్టి, అవి ఏజెన్సీ చట్టాలు మరియు రెగ్యులేషన్ 1/70 చట్టం ద్వారా నిర్వహించబడతాయి. ఆ భూములు వెట్టి చాకిరి భూములు కాగా, ఆ భూములను కాకటి వీరయ్య సేవకులుగా ప్రభుత్వానికి సేవలందించడంతో దానం చేశారు. 1955-58లో ఈ భూములను దానం చేయగా, 1955లో కాకటి వీరయ్య ఆధీనంలో ఉండడంతో ఆయన పేరును భాషా పహాని, పహాణీల్లో పట్టాదారుగా నమోదు చేశారు. వెట్టిచాకిరి భూములు ఇనామ్ భూములు మరియు అవి అన్యాక్రాంతం కాకుండా నిపేధించబడ్డాయి. అంతేకాకుండా 1970 మార్చి నుంచి రెగ్యులేషన్ 1/70 చట్టం అమల్లోకి వచ్చిందని, దీని ప్రకారం గిరిజనేతరుల మధ్య జరిగే అన్ని రకాల లావాదేవీలు చెల్లవని పేర్కొంది. కాకటి వీరయ్య, ఆయన భార్య ఎప్పుడో చనిపోయారు. కాకటివీరయ్యకు ముగ్గురు సంతానం 1) కాకటి వీరయ్య, 2) కాకటి మైసయ్య, 3) కాకటి రామసేటి. కాకటి వీరయ్య తన ఆస్తిని తన పిల్లలకు పంచాడు. దీని ప్రకారం భద్రాది కొత్తగూడెం జిల్లా జూలూరుపాడు మండలం వెంగన్వపాలెం రెవెన్యూ గ్రామంలోని సర్వేనెం. 253/ఎలో Ac.4-00

భూమి కాకటి పీరయ్య కుమారుడు కాకటి పీరయ్యకు లభించింది. కాకటి పీరయ్యకు నలుగురు సంతానం, వారు (1) కాకటి లక్ష్మీనారాయణ, 2) కాకటి వెంకటేశ్వర్రు, 3) కాకటి సగేష్, 4) కాకటి రవికుమార్. కాకటి పీరయ్య, ఆయన భార్య కాకటి నాగమ్మ ఎప్పుడో చనిపోయారు. కాకటి పీరయ్య, నాగమ్మ మరణానంతరం క్లాస్-1 చట్టబడ్డమైన వారసులుగా దావాలో విజయం సాధించారు. దావా షెడ్యూల్ ఆస్తిషై హక్కులను క్లెయిమ్ చేయడానికి పిటిషనర్లకు మాత్రమే హక్కు ఉంది.

బి) వరంగల్ బైపాస్ రోడ్డు బ్రిడ్జీ , ఖమ్మం టొన్, మండలం సమీపంలోని కరుణగిరి, నాయుడుపేట వద్ద కార్యాలయం ఉన్న RCM చర్చికి ప్రతివాది నెం.1, 2 సంబంధికులు. ప్రతివాది నెం.2 తన పరిధిలోని చర్చిల నిర్వహణ, వెంగన్నపాలెం గ్రామంలోని ప్రతివాది నెం.1 చర్చిని చూసుకుంటున్నాడు. వాదిదారులు మరియు వారి తండ్రి సూట్ షెడ్యూల్ ఆస్తిని ప్రతివాది నెం.1 మరియు 2 కు విక్రయించలేదు. వాదిదారుల అమాయకత్వాన్ని ఆసరాగా చేసుకుని, ప్రతివాదులు చెల్లని దాక్యమెంట్ల ఆధారంగా దావా షెడ్యూల్ ఆస్తిని చట్టవిరుద్ధంగా ఆక్రమించుకున్నారు మరియు వారి యాజమాన్య హక్కులను తిరస్కరించారు. దావా షెడ్యూలు ఆస్తిలో షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ నిర్మించేందుకు ప్రతివాది నెం.3 నుంచి ప్రణాళికతో సరైన అనుమతి పొందారని ప్రతివాదులు ఆరోపిస్తున్నారు. వాస్తవానికి ప్రతివాది నెం.1, 2లకు అనుకూలంగా షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ నిర్మాణానికి ప్రతివాది నెం.3 ఎలాంటి అనుమతులు ఇవ్వలేదు లేదా ఎలాంటి ప్రణాళికను ఆమోదించలేదు.

సి) ఏజెన్సీ ఏరియాలో ఉన్న ఆస్తి, ఏజెన్సీ చట్టాలకు లోపం నడుస్తుందని పేర్కొనడం సముచితం.

గిరిజనేతరుల మధ్య జరిగే అన్ని రకాల లావాదేవీలు చెల్లుబాటు కావు మరియు చెల్లుబాటు కాని పత్రం

యొక్క ఫలితం చెల్లదు, శూన్య పత్రం ఆధారంగా ఎవరూ ఎటువంటి హక్కులను క్లెయిమ్ చేయలేదు.

షైడ్యూలులో పేర్కొన్న ఆస్తిని భాళీ చేసి వాడిదారులకు అప్పగించాలని ప్రతివాదులకు మౌఖికంగా

సూచించినప్పుడు, ప్రతివాది నెం.1 మరియు 2 వాడిదారుల హక్కును తిరస్కరించారు మరియు

ప్రతివాది నెం.3 నుండి ప్రణాళికతో చెల్లుబా అయ్యె అనుమతి పొందారని మరియు వారు

గ్రామపంచాయతి కి ఆస్తి పన్నును చెల్లిస్తున్నారని మరియు రెవెన్యూ రికార్డులలో వారి పేరు నమోదు

చేయబడిందని ఆరోపిస్తూ దావా షైడ్యూల్ ఆస్తిని భౌతికంగా స్వాధీనం చేయడానికి నిరాకరించారు.

గ్రామపాంచాయతి, రెవెన్యూ రికార్డుల్లో చేసిన ఎంటీలు చెల్లని డాక్యుమెంట్ల ఫలితమేనని, చెల్లని

డాక్యుమెంట్ల ఆధారంగా చేసిన ఎంటీలు చెల్లుబాటు కావని, వాటికి చట్టబద్ధత ఉండదని, రెవెన్యూ,

గ్రామ పంచాయతి రికార్డుల నుంచి వాటిని తొలగించాల్సి ఉంటుందన్నారు. చెల్లని పత్రాలను

పరిగణనలోకి తీసుకునే హక్కు వెంగన్నపాలం గ్రామ పంచాయతీ కార్యదర్శి/సర్పంచ్ కు లేదు.

డి) వాడిదారులు ఎంత ప్రయత్నించినప్పటికీ దావాషైడ్యూల్ ఆస్తి యొక్క భౌతిక స్వాధీనాన్ని

తిరిగి పొందలేకపోయారు. అంతేకాక, ఈ భూములు ఇనామ్ భూములు, ఇవి అన్ని రకాల

పరాయాకరణ నుండి నిపేధించబడ్డాయి. ప్రస్తుతం వాడిదారులు తమ ప్రాణాలకు, ఆస్తులకు ముప్పు

ఉండని అనుమానిస్తున్నారు. ప్రతివాది నెం.1, 2లు మూడవ పక్షాలకు అనుకూలంగా ఆస్తిని

అన్యకొంతం చేస్తామని బెదిరిస్తున్నారు, చట్టపరమైన చర్యలను సృష్టించడం మరియు చట్టాన్ని తమ

చేతుల్లోకి తీసుకోవడం. అందువల్ల, వాదిదారులు ఈ దావా యొక్క సంపూర్ణ యజమానులుగా

ప్రకటించడానికి ఈ దావా దాఖలు చేయడం ద్వారా గౌరవ న్యాయస్థానం నుండి సహాయం కోరవలసి

ఉంటుంది, దీని ఫలితంగా ఆస్తిని స్వీధించడం చేసుకోవడం మరియు ఆస్తి యొక్క భౌతిక స్వీధినాన్ని

అందించడం మరియు నమోదులను సరిదిద్దడం, రెవెన్యూ మరియు గ్రామపంచాయత్తీ రికార్డులలో

ప్రతివా నెం.1 మరియు 2 పేర్లను తొలగించడం మరియు తత్వాలితంగా ప్రతివాది నెం.1 మరియు 2

లను పరాయాకరణ చేయకుండా నిరోధించడం. మూడవ పక్షాలకు అనుకూలంగా ఉన్న ఆస్తి

మరియు ప్రతివాది నెం.3ని ఎలాంటి చెల్లుబాటు కానీ పత్రాలను పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా

ఆదేశించమని ఆదేశించడం. అందుకే దావా.

4. దావా అభ్యంతరాలకు సమాధానంగా, ప్రతివాది నెం.1 మరియు 2 లిఖితపూర్వక

వాంగూలాన్ని దాఖలు చేశారు మరియు దాని సంక్లిష్ట వివరణలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

ఎ) జూలూరుపాడు మండలం వెంగన్వపాలెం గ్రామానికి చెందిన సర్వే నెం.253/AA నుండి

Ac.0-10 గుంటల మేరకు వ్యవసాయ భూమిని అప్పటి కొత్తగూడెం RDO నాటి ప్రాసీడింగ్స్ నెం.

H/1459/08 తేదీ 14.08.2008 ద్వారా వ్యవసాయేతర భూమిగా, నాటి తప్పాసీల్డార్ రాసిన లేఖ

తేదీ 07.08.2008 ఆధారంగా మార్చారు. వాస్తవానికి నాటి రిజిస్టర్ డాక్యుమెంట్

నెం.1367/1977 తేదీ 04.11.1977 ద్వారా సొసైటీ ఈ భూమిని 1977 సంవత్సరంలో

కొనుగోలు చేసింది మరియు అప్పటి నుండి ఈ ప్రతివాదులు అన్ని వైపుల నుండి ఎటువంటి అంతరాయం లేకుండా చట్టబడ్డమైన ఆధీనంలో అనుభవిస్తున్నారు మరియు గతంలో సీనియర్ సివిల్ జడ్డి, కొత్తగూడెం కోర్టులో ప్రతివాదులు దాఖలు చేసిన O.S. నెం.32/1990 ప్రకారం కాకాటి పీరయ్య, మైస్యుల్ నారాయణ, కాకటి వీరబాబు, కాకటి వెంకటేశ్వరు, ఇక్కడ వాదిదారులు నెం.1, 2గా ఉన్న ప్రతివాది నెం.3, 5లపై కూడా యాజమాన్య హక్కులు కోరుతూ దాఖలు చేశారు, డాక్యుమెంట్లు, భౌతిక స్వాధీనాన్ని పూర్తిగా పరిశీలించిన తర్వాత ఈ క్రింది నియమనిబంధనలతో 29.11.1996 న పక్కాలు రాజీ కుదుర్చుకున్నాయి:

- i) ఆ దావాలో వాదిదారులుగా ఉన్న ప్రతివాది నెం.1 మరియు 2 లు, వాదిదారులు నెం.1 మరియు 3 నుండి 5 వరకు ఒక్కక్కరికి రూ.30,000/- చెల్లించాల్సి ఉంటుందని అంగీకరించబడింది మరియు ఆ మొత్తాన్ని వాదిదారులు డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారా అందుకున్నారు (వారు OS.నెం.32/1990లో ప్రతివాదులుగా ఉన్నారు).
- ii) ప్రతివాది నెం.1, 2లు దక్షిణం వైపున ఉన్న పెద్దుయిలు ఆస్తిలో 0.22 గుంటల విస్తీర్ణమున్న 'బి' పెద్దుయిలు ఆస్తిని వాదిదారులకు 0.22 గుంటల మేరకు అప్పగించాలని, ఆ స్థలాన్ని వాదిదారులు తమ ఇళ్లను నిర్మించుకునేందుకు సమానంగా పంచుకోవాల్సి ఉంటుందని అంగీకరించారు.

iii) వాదిదారులు ఆ మొత్తాన్ని అందుకున్నారు, ప్రస్తుతమున్న గుడిసెలను తొలగించి, దావా

పెడ్యాలు ఆస్తికి దక్షిణం వైపుకు అంటే కేటాయించిన 'బి' పెడ్యాలు ప్రాప్తీలో తమ ఇళ్లను సమానంగా పంచుకోవడానికి అంగీకరించారు.

iv) భవిష్యత్తులో 3.00 ఎకరాల ఆస్తికి సంబంధించి ప్రతివాది నెం.1, 2లపై ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ ఎలాంటి దావా వేయరాదని, ప్రతివాది నెం.1, 2లను శాంతియుతంగా అనుభవించేందుకు అనుమతించాలని వాదిదారులు కోరారు.

v) ప్రతివాది నెంబరు 1 మరియు 2లు 0-22 గుంటల మార్కెట్ విలువపై రూ.336/- కోర్టు

రుసుమును భరించాలి. మార్కెట్ విలువ లెక్కించినవి రూ.3,960/-.

vi) తదనుగుణంగా కేసు పరిష్కరించబడింది ఆ తర్వాత భూక్యా సోమ్యా అనే వ్యక్తి కుటుంబాల్లో కలిసి కొత్తగూడెం RDO ముందు ఈ విషయాన్ని మళ్లీ ప్రవేశపెట్టగా, 25.08.1999 నాటి

ఉత్తర్వుల్లో ప్రతివాది అనుభవం, ఆధీనంలో ఉన్నారని, ఆ భూములపై ఉన్న స్వాధీనంతో ఖమ్మం

దీనీసీప్పన్ సానైటీకి ఆటంకం కలుగనీయరాదని సృష్టం చేశారు.

సి) అంతేకాక, వాది నెం.4 అపరిశుభ్రమైన చేతులతో వాస్తవాలను అణిచివేస్తూ, భౌతిక వాస్తవాలను

దాచిపెట్టి, W.P.NO.2840/2009 మరియు WPMP No.3645/2009ను రెవెన్యూ

అధికారులపై దాఖలు చేశారు. వాది నెం.4 యొక్క వైఫిరిని, చర్యను గమనించి, తనకు సొంత భూమి

ఉందని, మధ్యంతర ఉత్తర్వులు ఇవ్వాలని అంతర్గతంగా అభ్యర్థన చేసి, 16.02.2009 ఆర్డర్ ద్వారా

యథాతథస్థితిని పొందారు. 16.02.2009 నాటి ఉత్తర్వుల ప్రకారం, ఈ వాస్తవాన్ని తెలుసుకున్న తరువాత మరియు కోర్టు అదేశాలను దుర్యానియోగం చేయడం ద్వారా, పై వాది నెం.4 స్పూఫీనం మరియు అనుభవంలో జోక్యం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించినప్పుడు, ఇక్కడ ప్రతివాదులు WPMP నెం.5964 & 9220/2009 ద్వారా ఇంపీడింగ్ పిటిషన్లను దాఖలు చేశారు. రెండు వైపులా విన్న తరువాత ఈ కోర్టు రిట్ పిటిషన్ నెం. No.2840/2009ను కొట్టివేసింది. కానీ వాదిదారులు నిజాయితీగా, ఉద్దేశపూర్వకంగా వివిధ కోర్టులు మరియు ఫోరంలలో జరిగిన పై విచారణల గురించి పూర్తిగా తెలుసు, చట్ట ప్రక్రియను దుర్యానియోగం చేయడం ద్వారా అన్ని తప్పుడు మరియు నిరాధారమైన ఆరోపణలు మరియు ఆరోపణలతో ప్రస్తుత దావాను దాఖలు చేశారు.

డి) దావా వేయడానికి ఎటువంటి కారణం లేదు మరియు చర్యకు కారణమని ఆరోపించడం స్వీయ కల్పన తప్ప మరొకటి కాదు. పునర్విచారణ సూత్రాల కారణంగా ఈ దావా నిర్వహణ సాధ్యం కాదు మరియు ప్రతివాదులు O.S.No.32/1990 లోని IA.No. 785/1995 ద్వారా ఖమ్మం సీనియర్ సివిల్ జడ్డి ముందు చేసుకున్న రాజీ దృష్ట్యా దావా పెద్దుయ్యల్ ఆస్తికి నిజమైన యజమానులు. అదే పెద్దుయ్యలు ఆస్తి ఈ దావాలో ఇమిడి ఉంది, అదే పక్కాల మధ్య, వాదిదారులు ప్రతివాది నెంబరు 1 మరియు 2 లకు చెందిన ప్రత్యేక ఆస్తిపై ఎటువంటి హక్కును పొందడానికి లేదా వేలెత్తి చూపడానికి వీలులేదు.

ಇ) ಪ್ರತಿವಾದಿ ನೆಂ.1 ಮರಿಯು 2 ಸಂಸ್ಥೆ ಒಂದ್ರಿಕಲ್ ಮರಿಯು ಇತರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಂತೋ

ಎರ್ವಡಿಂದಿ ಮರಿಯು ವಾರು ಸ್ವಾಧೀನಂ ಚೇಸುಕುನ್ನು ತೇದೀ ನುಂಡಿ ಚಟ್ಟಬದ್ಧಮೈನ ಅಧೀನಂಲೋ ಉನ್ನಾರು ಮರಿಯು

ವಾಟಿನಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಯೋಜನಾಲ ಕೋಸಂ ಉಪಯೋಗಿಸ್ತಾರು ಮರಿಯು ಒಕ ಸಮುದಾಯಂ, ಚರ್ಚಿ ಮರಿಯು

ಪೂಜಾರಿ ಕೋಸಂ ನಿವಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿರ್ಮಿತವಾರು ಮರಿಯು ಮಿಗಿಲಿನ ಭಾಮಿನಿ ವ್ಯವಸಾಯಂ ಮರಿಯು ಇತರ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಅವಸರಾಲಕು ಉಪಯೋಗಿಸ್ತಾರು. ಸ್ಥಾನಿಕಂಗಾ ಪೇಡಲು ಮರಿಯು ನಿರುಪೇದಲಕು ಅರ್ಥಿತ ಅಭ್ಯನ್ನುತ್ತಿ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಲು. ಪರಿಮಿತಿ ಲೇಕಪೋವಡಂ ವಲ್ಲ ದಾವಾ ನಿರ್ವಹಣ ಸಾಧ್ಯಂ ಕಾದು.

f) ದಾವಾಪೈ ಚೆಲ್ಲಿಂಚಿನ ಕೋರ್ಟು ರುಸುಮು ಮರಿಯು ದಾವಾನು ರೂಪೊಂದಿಂಚೆ ಸ್ವಭಾವಂ

ನಿರ್ವಹಿಂಚಬದ್ದು ಮರಿಯು ಕೋರ್ಟು ಫೀಜು ಸರಿಪೋದು, ಎಂದುಕಂಟೇ ದಾವಾ ಷೆಡ್ಯಾಲ್ ಆಸ್ತಿಪೈ ಪ್ರಸ್ತುತ ಶಾಶ್ವತ

ನಿರ್ಬಾಣಾಲ ಕಿಂದ ಕವರ್ ಚೇಯಬಡಿನ ವಿಲುವನು ಅಂಚನಾ ವೇಯಡಂಲೋ ವಾದಿದಾರುಲು ವಿಫಲಮಯ್ಯಾರು

ಮರಿಯು ವಾದಿದಾರುಲು ಭಾಶೀ ಸ್ಥಳಂತೋ ಪಾಟು ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿರ್ಬಾಣಾಲಕು ವೇರ್ವೇರುಗಾ ಕೋರ್ಟು ಫೀಜುನು ಚೆಲ್ಲಿಂಚಾಲ್ಸಿ

ಉಂಟುಂದಿ. ಅಂದುವಲ್ಲ, ಪ್ರತಿವಾದುಲು ಈ ದಾವಾನು ಭಾರೀ ಮೂಲ್ಯಂತೋ ಕೊಟ್ಟಿವೇಯಾಲನಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಂಚಾರು.

5. ಇರುಪ್ಪಾಲ ವಾದನಲ ಅಥವಾ ವಿಚಾರಣ ಕೋರ್ಟು ಈ ಕ್ರಿಂದಿ ವಿಚಾರಣ ಅಂಶಾಲನು

ರೂಪೊಂದಿಂಚಿಂದಿ:

1. 'ರೆಸ್ಜುಡಿಕಾಟ್ ಸಿದ್ಧಾಂತಂ' ಪ್ರಕಾರಂ ದಾವಾ ಚಟ್ಟಾನಿಕೆ ವಿರುದ್ಧಂಗಾ ಉಂದಾ?

2. ಏಂ ಉಪಶಮನಂ?

6. వాదిదారుల తరఫున వాది నెం.4ను విచారించారు, తొమ్మిది ఫోటోలను Ex.A1 గా మార్కు చేశారు. ప్రతివాదుల తరఫున మౌఖిక లేదా డాక్యుమెంటరీ సాక్ష్యధారాలు లేవు. రికార్డులో ఉన్న సాక్ష్యాలను పరిశీలించిన విచారణ కోర్టు, దావా పెద్దూర్ల భూమిపై వాదిదారులు లేదా ప్రతివాదులు తమ యాజమాన్యాన్ని మరియు హక్కును నిర్ధారించలేదని పేర్కుంటూ దావాను కొట్టివేసింది.
7. పై తీర్పు, డిక్రీ ని ఆక్రేపిస్తూ వాదిదారులు ప్రస్తుత అప్పీలు దాఖలు చేశారు.
8. ఇరుపక్షాల వాదనలు విని, అప్పీలుకు గల కారణాలతో సహా రికార్డును పరిశీలించాను.
9. వాదిదారులు పెద్దూర్ల తెగలని, ఆ ఆస్తి ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో ఉండని మొదటి ప్రథాన వాదన. కాకటి పీరయ్య, కాకటి మైసుర్యులు రిజిస్టర్ సేల్ డీడ్ ద్వారా కొనుగోలు చేశారని, అయితే 1970 నుంచి ఏజెన్సీ భూముల్లో రిజిస్ట్రేషన్లు లేవని, అందువల్ల వారి దస్తావేజుల రిజిస్ట్రేషన్ సరికాదన్నది పచ్చి అబద్ధమని వాదిదారుల తరఫు న్యాయవాది వాదించారు. ఈ డాక్యుమెంట్ పైభాగంలో ఏదో నంబర్ తప్ప ఏ రిజిస్ట్రేర్ సంతకం లేదని, రిజిస్ట్రేషన్ శాఖకు చెందిన స్టోంపులు కూడా లేవని వాదించారు. ఒక డాక్యుమెంటు రిజిస్టర్ అయితే దానికి రొండ్ ముద్ర ఉంటుంది, కానీ మధ్యలో ఒక తేదీని మాత్రమే చూపించే ఓవల్ ఆకారంలో స్టోంప్ ఉంది మరియు సంతకం లేదు, తద్వారా స్టోంప్ వెండర్ యొక్క స్టోంప్ మరియు రిజిస్ట్రేషన్ ది కాదు. రెండవది, పార్లమెంటు చట్టం ప్రకారం ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో అన్ని అమృకాలు పూర్తిగా చెల్లుబాటు కావు. 03.02.1970 నుంచి అమల్లోకి వచ్చిన భూ బదలాయింపు నియంత్రణ చట్టం 1956 నిబంధనలను ఏజెన్సీ ప్రాంతాలకు వర్తిస్తాయి, ఇది ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో

స్థిరాస్తుల అన్ని లావాదేవీలను పూర్తిగా నిషేధిస్తుంది. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 3 కింద ఉన్న నిబంధన

ఇలా ఉంది.

3. షెడ్యూల్ తెగకు చెందిన వ్యక్తి స్థిరాస్తుల బదలాయింపు:-

[(1) (ఎ) ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో అమలులో ఉన్న ఏదైనా చట్టం, నియమం లేదా చట్టంలో ఏవైనా ఉన్నప్పటికీ, ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో ఉన్న స్థిరాస్తులను ఒక వ్యక్తి షెడ్యూల్ తెగకు చెందినవాడైనా, కాకపోయినా, అటువంటి బదిలీ వ్యక్తికి అనుకూలంగా చేయకపోతే, అది పూర్తిగా చెల్లదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘాల చట్టం, 1964 (చట్టం 7 ఆఫ్ 1964) కింద రిజిస్టర్ చేయబడిన ఒక షెడ్యూల్ తెగ లేదా సాసైటీలో సభ్యుడు, ఇది పూర్తిగా షెడ్యూల్ తెగల సభ్యులతో కూడి ఉంటుంది.

(బి) దీనికి విరుద్ధంగా రుజువు అయ్యేంత వరకు, ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో మరియు షెడ్యూల్ తెగలో సభ్యుడు కాని వ్యక్తి ఆధీనంలో ఉన్న ఏదైనా స్థిరాస్తులను షెడ్యూల్ తెగకు చెందిన ఒక సభ్యుడు అతనికి బదిలీ చేయడం ద్వారా అటువంటి వ్యక్తి లేదా అతని పూర్వీకులు స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు భావించబడుతుంది.”

10. పైనపేర్కొన్నవాదనకుమద్దతుగా, వాదిదారుల తరపు న్యాయవాది వెంకటరావు V

ఉమ్మడి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం మరియు మరొకరు లో పూర్వపు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రౌక్షోర్లు ఇచ్చిన నిర్ణయంపై ఆధారపడ్డారు.

11. షెడ్యూల్ ఏరియాల్లో గిరిజనేతరులకు ఈ వెసులుబాటు కల్పించడాన్ని సమర్థించడానికి, విస్తరించడానికి ప్రభుత్వం చేస్తున్న ఈ వాదన ఆ ప్రాంతంలో రక్షణ పొందాలనుకునే వారికి నష్టం కలిగించేలా లేదు. సర్క్యూలర్ ద్వారా ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఖచ్చితంగా వారు నేరుగా చేయలేని మార్గం. రాజ్యాంగంలోని పైన పేర్కొన్న నిబంధనను, ఆంధ్రప్రదేశ్ షెడ్యూల్ ఏరియాల భూ బదలాయింపు నిబంధనలు 1959లోని నిబంధనలను చదవడం

ద్వారా షెడ్యూల్ ప్రాంతంలోని గిరిజనుడు తప్ప మరెవరికీ హక్కు, హోదా, అస్తి అనే ప్రశ్న ఉండదు. అలాంటప్పుడు రాజ్యంగం ద్వారా పరిరక్షించబడే నిషేధిత ప్రాంతంలో ఇటువంటి అమలు చేయదగిన హక్కును సృష్టించడం చట్టవిరుద్ధం మాత్రమే కాదు, రాజ్యంగ ఉల్లంఘన కూడా.

11. మరోవైపు, వాదిదారులు షెడ్యూల్ తెగకు చెందినవారని నిరూపించడానికి ఎటువంటి ధృవీకరణ పత్రాన్ని దాఖలు చేయలేదని ప్రతివాదుల తరఫు న్యాయవాది వాదించారు. పైన పేర్కొన్న నిర్ణయంలో పేర్కొన్న సూత్రం ప్రకారం ఆశ్రయం పొందడానికి వాదిదారులు షెడ్యూల్ తెగకు చెందిన వారని నిరూపించడానికి ఎటువంటి పత్రాన్ని దాఖలు చేయలేదు.

12. వాదిదారుల తరఫు న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తా, ఈ వాదిదారుల పై నిషేధాజ్ఞల కోసం ప్రతివాదులు దావా వేశారని, అందులో OS No.32/1990 ద్వారా రాజీ కుదిరిందని, ఇది కూడా పచ్చ అబద్ధమని, 02.02.1996 నాటి డాకెట్ ఆర్డర్ ప్రకారం వారు దావాను ఉపసంహరించుకున్నారని వాదించారు. "పిటిషన్ తరఫు న్యాయవాది దావాను ఒత్తిడి చేయకుండా ఉపసంహరించుకున్నారు, అందువల్ల, దావాను కొట్టివేశాను. వాది న్యాయవాది శ్రీ జె. గోపికృష్ణ , D 1 మరియు D 3 నుండి D 5 వరకు హోజరు కాలేదని తెలియజేశారు". ప్రతివాదులు రాజీ ఉండని మాపించే ఎటువంటి పత్రాలను దాఖలు చేయడంలో విఫలమయ్యారని, రాతపూర్వక ప్రకటన మరియు ఇక్కడ కౌంటర్ రాజీ నిబంధనలు అని పిలువబడే వాటిని మాత్రమే సంగ్రహించారని, దీనిని

అంగీకరించలేమని వాదిదారుల తరఫు న్యాయవాది వాదించారు. మేడి నారాయణ వర్ణేన్ నాగార్జున

గ్రామీణ బ్యాంకు తదితర కేసుల్లో ఏజెన్సీ వ్యవహారాల్లో సివిల్ కోర్టులు ఇచ్చిన తీర్పులు అమలుకు నోచుకోవడం లేదని సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది. అలాంటి డిక్రీ గానీ, రాజీ కుదుర్చుకోవడం గానీ కూడా పచ్చి అబద్ధమని పేర్కొంది.

9. "మేము ఈ విషయాన్ని జాగ్రత్తగా పరిశీలించాము మరియు ఈ సివిల్ అప్పీల్ష సమూహంలో సహాలు చేయబడిన తీర్పులకు ఎటువంటి జోక్యం అవసరం లేదని మేము సంతృప్తి చెందాము."

10. అయితే సివిల్ కోర్టు(లు) జారీ చేసిన డిక్రీలు, ఉత్తర్వులు లేదా తీర్పులు ఉన్న వ్యక్తులు తమ వాదనను ఏజెన్సీ కోర్టు(ల) ముందు ఉంచవచ్చని స్పష్టం చేసింది. అటువంటి క్లెయిమ్ లు ఏజెన్సీ కోర్టు(ల) ముందు ఉంచబడితే, సివిల్ కోర్టు(లు) జారీ చేసే ఏదైనా తీర్పు, డిక్రీ లేదా ఉత్తర్వులతో సంబంధం లేకుండా ఏజెన్సీ కోర్టు(లు) వాటిని నిర్ణయిస్తాయి.

13. 1972 తర్వాత పెద్దుయ్యల్ ప్రాంతాల్లోని సివిల్ కోర్టులు ఇచ్చిన తీర్పులు, డిక్రీలు, ఉత్తర్వులు చెల్లవని న్యాయ సూత్రాలు సూచిస్తున్నాయి, ఈ వ్యాజ్యం పెద్దుయ్యల్ ప్రాంతాల ప్రజల మధ్య లేదా పెద్దుయ్యల్ ప్రాంత ప్రజల మధ్య లేదా పెద్దుయ్యల్ ప్రాంతాల ప్రజల మధ్య మాత్రమేనా సరే. పైన పేర్కొన్న కేసులు/క్లెయిమ్ లను ఏజెన్సీ కోర్టులు కొత్తగా పరిష్కరించాలిన్ ఉంటుంది. అయితే పైన పేర్కొన్న నిర్ణయంలో పేర్కొన్న సూత్రం ప్రకారం ఆశ్రయం పొందడానికి వాదిదారులు పెద్దుయ్యల్ తెగకు చెందిన వారమని నిరూపించడానికి ఎటువంటి దాక్యమెంట్ దాఖలు చేయలేదు. ఇంకా, దావా యొక్క పేరా

నెం.1 లో పేరొ న్నట్లుగా, వాదిదారులు 'పెద్దుయ్యల్ల కుల కమ్మానిటీ'కి చెందినవారు. అందువలన, వాదిదారుల వాదన ప్రకారం కూడా, వారు 'పెద్దుయ్యల్ల కులం' కు చెందినవారు, కాని 'పెద్దుయ్యల్ తెగ' కాదు.

14. ఇంతకు ముందు వాదిదారులు దాఖలు చేసిన రిట్ పిటిషన్ ను కూడా ఈ గౌరవనీయ ప్రైకోర్సు తోసిపుచ్చిందని ప్రతివాది తరఫు న్యాయవాది వాదించారు. భూక్య సోమ్మా అనే వ్యక్తి 1999లోనే రెవెన్యూ డివిజనల్ అధికారికి ఫిర్యాదు చేశారని, అది తమకు అనుకూలంగా తీర్చు వచ్చిందని ప్రతివాదులు వాదించారు. ఈ వాదనను తోసిపుచ్చడానికి, వాదిదారుల తరఫు న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ, వాటిని పరిష్కరించకుండా అధికారిక ప్రతివాదులను ఆదేశించాలని కోరుతూ ఈ రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేయబడిందని, అయితే ప్రతివాదులు వాదిదారుల ఆధీనంలో తాము జోక్కం చేసుకోవడం లేదని అధికారులు నివేదించారని, అందువల్ల వాదిదారులకు ఎటువంటి హక్కు లేదని పేర్కొంటూ ఆ రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేస్తున్నట్లు తెలిపారు. ఏదేమైనా, రిట్ ఆర్డర్ లేదా రెవెన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసర్ స్థాయి ఉత్తర్వులు విచారణ ద్వారా యాజమాన్య హక్కు నిర్ణయించే సివిల్ కోర్టులకు కట్టుబడి ఉండవ మరియు ఈ ఉత్తర్వు పార్లమెంటు చట్టం కింద ఇచ్చిన హక్కులను హరించదు. రిట్ పరిధిలో లేదా రెవెన్యూ డివిజనల్ అధికారి హోదా ఉత్తర్వుల ఆధారంగా యాజమాన్య హక్కు సమస్యను పరిష్కరించలేనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. డిక్లరేషన్, స్యాధీన రికవరీ, ప్రతివాదులపై శాశ్వత ఆంక్షలు విధించాలని వాదిదారులు దాఖలు చేసిన వ్యాజ్యం. జగదీష్ ప్రసాద్

పటీల్ (మరణించారు) అతని వారసుల ద్వారా మరియు మరొకరు వర్గేన్ శివనాథ్ మరియు

ఇతరులు కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఈ క్రింది విధంగా వ్యాఖ్యానించింది:

"41. యూజమాన్స్ హక్కు మరియు స్వాధీన ప్రకటన కోసం దావాలో,

పిటిషనర్లు-ప్రతివాదులు వారి స్వంత శీరిక బలంపై మాత్రమే విజయం సాధించగలరు మరియు ప్రతివాదులు - ఆప్టీలుదారుల కేసు యొక్క బలహీనతపై కాదు. డికరేషన్ కోసం డైక్రీకి తాము అర్థాలమని చూపించడానికి దావా ఆస్తులపై తమ హక్కును స్థాపించాల్సిన బాధ్యత పిటిషనర్లు-ప్రతివాదులపై ఉంది. పిటిషనర్లు-ప్రతివాదులు ఆధారపడుతున్న పట్టా-లీసు అనే శీరిక పత్రాన్ని సమర్పించలేదు లేదా మరే ఇతర స్థాయిలను జోడించి వారి హక్కును నిరూపించలేదు. పైన చెప్పినట్లుగా, వారు ఆధారపడిన రెవెన్యూ ఎంటీలు కూడా నిజమైనవి కావు. ఏదేమైనా, కొన్ని ఖతోనీలకు రెవెన్యూ ఎంటీలు యూజమాన్స్ హక్కుకు రుజువు కాదు; కానీ అవి కేవలం రెవెన్యూ ప్రయోజనం కోసం మాత్రమే. తమ యూజమాన్స్ హక్కును నిరూపించుకోవడానికి వాటిపై ఆధారపడిన ప్టార్టీకి ఎలాంటి హక్కు ఇవ్వలేవు. యూజమాన్స్ హక్కు ప్రకటన కోసం దాఖలైన దావాలో, ప్రతివాదులు- ప్రతివాదులు తమ వాదనను రుజువు చేరారా లేదా అనే దానితో సంబంధం లేకుండా, యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా మరియు ఇతరులు వర్గేన్ వాసవికో-ఆపరేటింగ్ హోసింగ్ స్టోర్స్ లిమిటెడ్ మరియు ఇతరులు (2014) 2 ఎస్సిసి 269 లో, ప్రతివాదులు తమ స్వంత యూజమాన్స్ హక్కు బలంపై మాత్రమే విజయం సాధించాలని పేర్కొంది: -

"15. యూజమాన్స్ హక్కు డికరేషన్ కోసం దాఖలైన దావాలో,

ఆటువంటి డికరేషన్ ఇవ్వడానికి స్పష్టమైన కేసును రూపొందించి,

స్థాపించాల్సిన బాధ్యత ఎల్లప్పుడూ పిటిషనర్ పై ఉంటుంది మరియు

ప్రతివాదుల కేను యొక్క బలహీనత ఏదైనా ఉంటే, పిటోషనర్సు
ఉపశమనం కలిగించడానికి కారణం కాదు. "

14. పై తీర్పులో పేర్కొన్న సూత్రాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, దావా దాఖలు చేసిన తేదీ నాటికి దావా పెడ్యాల్ ఆస్తికి తాను యజమాని అని మరియు దావా పెడ్యాల్ ఆస్తిపై అతని స్వాధీనాన్ని ప్రతివాదులు ఆక్రమించారని నిర్ధారించాల్సిన బాధ్యత వాది పై ఉందని చాలా స్వప్తంగా ఉంది. వాది తన కాళ్లపై తాను నిలబడాలి లేదా పడిపోవాలి, కానీ డిక్లరేషన్ దావాలో ప్రతివాదుల బలహీనతపై ఆధారపడకూడదు. ప్రస్తుత కేసులో, PW1 యొక్క మౌఖిక సాక్ష్యాలు మరియు ఫోటోలు మినహా, వాది వారి కేసును నిరూపించడానికి మరే ఇతర ఆధారాలను దాఖలు చేయలేదు. కేవలం ఫోటోలు దాఖలు చేసినంత మూత్రాన స్థిరాస్తులపై హక్కు లేదా స్వాధీనాన్ని నిర్ధారించలేము ఎందుకంటే ఆచాయాచిత్రాలను పరిశీలించినప్పటికీ, అది సూట్ పెడ్యాల్ ఆస్తి లేదా మరేదైనా ఆస్తి అనే దానిపై స్వప్తత లేదు. దావా పెడ్యాలు ఆస్తిపై తమ యాజమాన్య హక్కును ఎవరి నుంచి ట్రేన్ చేస్తున్నారో, దావా పెడ్యాల్ ఆస్తికి అసలు యజమానికి చట్టబడ్డమైన వారసులేనా అనే విషయాన్ని నిర్ధారించడానికి వాదిదారులు తగిన పత్రాలను దాఖలు చేయాలి.

15. నలుగురు కుమారులున్న కాకటి వీరయ్య ద్వారా దావా పెడ్యాలు ఆస్తిపై వాదిదారులు తమ హక్కును కోరుతున్నారని, వాదిదారులు కాకటి వీరయ్య పెద్ద కుమారుడు కాకటి వీరయ్య కుమారులుగా పేర్కొనబడుతున్నారు. అయితే కాకటి వీరయ్యకు ప్రభుత్వం 11 ఎకరాలు విరాళంగా ఇచ్చిందని, ఆయన మరణానంతరం ఆ భూమిని ఆయన నలుగురు కుమారులకు బదలాయించినట్లు

ఎలాంటి డాక్యుమెంట్లు లేవు. కాకటి పీరయ్య అనే వాదిదారుల తండ్రికి తన వాటా కింద 4.00 ఎకరాలు కేటాయించిన దాఖలాలు కూడా లేవు. వాదిదారులు కాకటి వీరయ్య మనవళ్లు అని, వారు కాకటి పీరయ్య కుమారులు అని చూపించడానికి డాక్యుమెంటరీ ఆధారాలు కూడా లేవు. వాదిదారుల తరఫు న్యాయవాది తమ వాదనలకు మద్దతుగా కొన్ని డాక్యుమెంట్ల ఫోటోస్టోట్ కాపీలను దాఖలు చేశారు. కొన్ని డాక్యుమెంట్లలోని అంశాలు స్పష్టంగా లేనందున వాదిదారులు ఆ డాక్యుమెంట్ సర్టిఫైడ్ కాపీలను మరింత మెరుగ్గా అర్థం చేసుకోవడానికి దాఖలు చేసి ఉండాలి. అంతేకాక, అప్పిలేట్ దశలో పత్రాలను దాఖలు చేయడానికి అనుసరించాల్సిన విధానం ఇది కాదు. వాదిదారులు సివిల్ ప్రోసెజర్ కోడ్ లోని ఆర్డర్ XLI రూల్ 27లోని నిబంధనలను ఉపయోగించి ఈ అప్పిలేట్ కోర్టు పరిశీలన కోసం పత్రాలను సమర్పించాల్సి ఉంటుంది, వారు ఎంత ప్రయత్నించినప్పటికీ ఈ పత్రాలను ఉఱయల్ కోర్టు ముందు సమర్పించకపోవడానికి గల కారణాలను వివరించాలి. కానీ వాదిదారులు అలాంటి ప్రయత్నాలు చేయ లేదు.

16. ఏజెన్సీ భూముల్లో స్థిరాస్తుల లావాదేవీలు చెల్లుబాటు కావని, ఏజెన్సీ భూముల్లో సివిల్ డిక్రీలు అమలు చేయలేవని, ధరణి పోర్ట్లల్లో కూడా వారి తండ్రుల పేర్లు ప్రతిబింబిస్తున్నాయని కింది కోర్టు అభిప్రాయపదుతూ దావాను కొట్టివేయడంలో తప్పు చేసిందని నివేదించారు. కేవలం రెవెన్యూ రికార్డుల్లో నమోదు చేసినంత మాత్రాన వాదిదారులకు ఎలాంటి హక్కులు లభించవని, ఆ రెవెన్యూ ఎంటీలు కేవలం భూశిస్తు చెల్లింపునకు మాత్రమే ఉపయోగపడతాయని గమనించాలి. పిటిషన్ల

తాత నుంచి 1977లో దావా పెద్దుయ్యల్ ఆస్తిని కొనుగోలు చేసినట్లు ప్రతివాదులు పేర్కొన్నంత మాత్రాన, దావా పెద్దుయ్యలు ఆస్తికి అసలు యజమాని కాకటి వీరయ్య అని ఊహించలేం. కాకటి వీరయ్యకు ప్రభుత్వం భూమిని దానం చేసిన దాఖలాలు లేవు.

17. దావాలో పేర్కొన్న చర్య యొక్క కారణాన్ని బట్టి, నిర్దిష్ట నెల లేదా సంవత్సరం లేదు, ముఖ్యంగా వాదిదారులు ప్రస్తుత దావాను దాఖలు చేయడానికి చర్య యొక్క కారణం ఎప్పుడు తలెత్తిందనే దానిపై నిర్దిష్ట తేదీ మరియు సమయం లేదు. అందువలన, చర్య యొక్క కారణానికి సంబంధించి అస్పష్టత ఉంది. దావా పెద్దుయ్యలు ఆస్తిని ప్రతివాది ఎప్పుడు కట్ట చేశారో వాదిదారులు వివరించలేదు. వాదిదారుల తాత నుంచి సూట్ పెద్దుయ్యలు ఆస్తిని కొనుగోలు చేశారని, చర్చి, పొపింగ్ కాంప్లెక్సు తదితర నిర్మాణాలు చేపట్టే స్థాయికి వెళ్లారని రికార్డుల ద్వారా స్పష్టమవుతోంది. అన్ని వేదికల ముందు వాదిదారులు విఫలమవుతున్నట్లు తెలుస్తోంది. వాదిదారులు నమ్మదగిన మరియు సహాతుక్కొన సాక్ష్యాలతో కోర్టును ఆశ్రయించనంత వరకు, వారు ఏ దావాలోనూ, ముఖ్యంగా డిక్లరేషన్ దావాలో, విజయం సాధించలేరు. ఈ కారణాలతో కూడా వాదిదారుల దావాను కొట్టివేయాల్సి ఉంటుంది.

18. పై వాస్తవాలు, పరిస్థితుల దృష్ట్యా విచారణ కోర్టు అన్ని అంశాలను క్షణంగా పరిగణనలోకి తీసుకోనపుటికీ, వాదికోరిన ఉపశమనం ఎందుకు మంజూరు కావడం లేదనే కారణాలను పేర్కొనడం ద్వారా తగిన నిర్ధారణకు వచ్చిందని, తద్వారా తీర్చును కొట్టివేయాలని అపీలులో

ఎలాంటి అర్థతలు లేవని ఈ కోర్సు అభిప్రాయపడింది. అందువలన, అప్పీలుకు అర్థతలు లేవు మరియు కొట్టివేయబడే అవకాశం ఉంది.

19. ఫలితంగా, ఈ అప్పీలు కొట్టివేయబడింది. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎలాంటి ఉత్తర్వు లేదు.

దీనికి కొనసాగింపుగా పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర దరఖాస్తులు ఏపైనా ఉంటే వాటిని మూసివేయడమైంది.

★ ★ ★